

Kinder Torah

Parashas Trumah

Sadness to Joy

Good morning my good friend Dovid!"

"Good morning Aharon. You seem so happy this morning."

"I am happy. Hashem is so good to me."

"I wish I could say the same. I am very worried."

"Why, Dovid?"

"The economic situation is looking worse and worse. Businesses are closing up and people are losing their jobs, their cars, and their homes. It seems that everyone is worried, nervous, or panicky. How can you stay relaxed and happy in such a situation?"

"That is a good question, Dovid. I'll tell you. I was born in Eastern Europe before the war, and had a happy and fulfilling childhood. Then, while I was still a young boy, the trouble began. My parents sensed a disaster and they made the decision to run away. We fled to Russia and lived in the wilderness for six years. We barely had the basic necessities of life. I cannot remember one time that I was not hungry or cold during those six years."

"How did you survive?"

"My father used to inspire us with two verses from Tehillim. 'He does not desire the power of the horse, nor does He favor the legs of man. Hashem favors those who fear Him, those who hope for His kindness' (147:9,10). We realized that neither our strength, nor our cleverness would save us. Rather, we had to turn to the Almighty. *Teshuva*, *tefillah*, *tsedaka*, and normal *hishtadlus* (preparatory action) would gain His favor. Eventually we came back to civilization and made our way to the United States."

"What suffering!"

"Yes, it was a real ordeal. You might think that it is too painful for me to even speak about. However, I gain strength every time I recall those times."

"How is that?"

"Let's have a look at the very same Psalm (147; one of the *Pisukei DiZimra*), verse three. 'He is the Healer of the broken hearted, and the One Who binds up their sorrows.' This verse is puzzling. Once the broken heart is healed, there should be no more sorrow. What is Dovid HaMelech adding when he says that Hashem 'binds up their sorrows'?"

"Perhaps he is referring to the suffering of the past."

"Precisely! A human being, can heal a wound or emotional anguish. From the time of the cure and onward, he will not feel any pain. However, when he recalls the past, he may still suffer. Hashem's ways are exalted. He also heals the past suffering."

"How does He do that?"

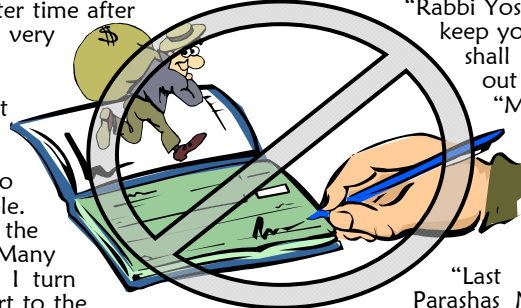
"He turns the bad into good. When we contemplate what happened to us, we realize that it was all from Hashem. It was a test that gave us an opportunity to grow. 'Were it not for my falling, I would not have risen' (Yalkut Shemoni Tehillim

5:728). When I recall those years, I remember how hungry and cold I was. It was hard, but we grew from it and became strong. We turned to Hashem and He supported us. We saw His Loving Hand save us time after time after time. We became very close to Him."

"That is so inspiring."

"I have retained that close relationship with my Creator to this very day. I look to Him in times of trouble. I know all about the economic crisis. Many people are suffering. I turn my thoughts and heart to the Almighty. I pray to Him to save us. I do not suffer, because I gained strength from my past *nisyonos* (trials)."

"May we all be inspired by your example."

get my checkbook."

Rabbi Yosher has a few minutes to think. How will he inform Mr. Finagler of his mistake?

"Rabbi Yosher, I am sorry to keep you waiting. Whom shall I make the check out to?"

"Mr. Finagler, do you have a minute for a *Devar Torah* first?"

"Of course, Rabbi."

"Last week we read Parashas Mishpatim, which

details many monetary laws: to safeguard your possessions from damaging others, to not steal, to treat servants fairly, to properly watch other people's possessions, to not charge exorbitant prices, to lend money (interest free) to fellow Jews in need, and to judge cases fairly in *Beis Din* (court of Torah law). This week's parasha, Trumah, deals with donations to build the *Mishkan* (Tabernacle). The Torah was not written haphazardly. Parshios were written in a specific order for a reason. The *Beis HaLevi* explains why parashas Trumah follows parashas Mishpatim. Before a person gives *tsedaka* from his money, he must first check to make sure that there was no stealing involved in acquiring this money. Why? *Tsedaka* given from stolen money is a '*mitzvah habbo bi'aveyra*' (a mitzvah that comes about via a sin). It is like a stolen lulav. The Mishna (Succah 3:1) states that a stolen lulav is *possul* (unfit), and cannot be used for the mitzvah. Similarly, *tsedaka* given from stolen money will not earn you a mitzvah. Therefore, examine your business dealings, and then give *tsedaka*, as the verse states, 'Observe justice, and perform righteousness' (Yishaya 56:1)."

"Rabbi Yosher, I am truly sorry. I never realized that business and *tsedaka* were connected."

"I understand, Mr. Finagler. Your desire to do the mitzvah will help you. May Hashem give you *Siyata Di'shmaya* (Heavenly Assistance) to make a big profit without bending any laws. Then we will look forward to your donation."

Kinderlach . . .

We say Psalm 147 every morning in Pisukei DiZimra. It details Hashem's unlimited power and myriad of chassodim (kind deeds). He lovingly cares for all of our needs. What does He want from us? Just to fear Him and look for His kindness. He will redeem us, heal the broken hearted, rebuild Yerushalayim, gather us together, and settle us safely inside. What an opportunity to strengthen our emunah! It is good to sing to our G-d, for His praise is pleasant. Halleluka!

Integrity Before Charity

The Rabbi knocks gently on the door. The man of the house opens the door and greets the Rabbi with a big smile.

"Shalom Rabbi Yosher, how are you? I must compliment you on your punctuality."

"Thank you very much Mr. Finagler. I am fine, how are you?"

"Wonderful. To what do I owe the honor of this special appointment?"

"This is the time of year that you give your annual donation to the Yeshiva, Mr. Finagler. Every year you give \$500. Will you be able to help us this year, also?"

"Rabbi, this year I would like to give \$10,000 to the Yeshiva."

Rabbi Yosher is very pleasantly surprised.

"Mr. Finagler, that is fantastic! *Tizke li'mitzvos* (may you merit fulfilling mitzvos)!"

"Thank you Rabbi. I just made a great profit on big business deal, and I want to share my good fortune with the Yeshiva. I am in a new business. Some say it is not so legal. My lawyer had to bend some laws, my bookkeeper funneled some money from here to there without recording it, and my C.P.A. did some creative accounting work. But that's business, Rabbi. All is fair as long as it works out in the end, right? Give me a minute while I

Kinderlach . . .

Stealing is an aveyra (sin). Therefore, stolen money cannot possibly be used for a mitzvah. That is like trying to use dirt to wash yourself clean. No matter how much dirt you put on your hands, they will never become clean. More dirt will only soil them more. So too, you cannot clean up stolen money by giving it to tzedaka. You will not receive any mitzvah from this. The only way to correct the problem is to go to the source and return the stolen money to its rightful owner. Then use money that was acquired honestly for tzedaka. Remember, integrity before charity.

ההגדרת לבנר

פרשת תרומה

מיגון לשמחה

היושר קודם לצדקה

"בוקר טוב, ידידי הטוב דוד!"
 "בוקר טוב, אהרן. אתה נראה כה שמח הבוקר."
 "אני באמת שמח. ה' מיטיב עמי כל כך."
 "הלואי ויכולתי לומר זאת על עצמי. אני מודאג מאוד."
 "מדוע, דוד?"

"המצב הכלכלי הולך ומחמיר. עסקים נסגרים ואנשים מאבדים את משרותיהם, את רכביהם ואת בתיהם. נראה שכולם מודאגים, עצבנים או אפילו בפאניקה. כיצד אתה יכול להישאר כה רגוע ושמח במצב כזה?"
 "שאלה טובה, דוד. אגיד לך: נולדתי במזרח אירופה לפני השואה, והיתה לי ילדות מאושרת. ואז, בעודי נער צעיר, החלו הצרות. הורי חשו באסון המתקרב והחליטו לברוח. ברחנו לרוסיה וגרנו שם בסיביר למשך שש שנים. בקושי היה לנו ממה להתקיים. אינני זוכר פעם אחת שלא הייתי רעב או שלא היה לי קר במשך כל שש השנים הללו."
 "כיצד שרדתם?"

"אבי היה מחזק אותנו עם שני פסוקים מתהילים: 'לא בגבורת הסוס יחפץ, לא בשוקי האיש ירצה. רוצה ה' את יראיו, את המייחלים לחסדו' (קמ"ז, ט"י). הבנו שלא כוחנו ולא חכמתנו יצילו אותנו. אלא, עלינו לפנות לקב"ה. תשובה, תפילה, צדקה והשתדלות נורמלית יכולים להביא לישועתנו. בסופו של דבר חזרנו למקום יישוב והגענו לארצות הברית."

"איזה סבל!"
 "כן, היתה זו באמת תקופה קשה מאוד. אולי אתה חושב שכואב לי אפילו לדבר עליה. אך להיפך – אני מתחזק בכל פעם שאני מזכר בה."
 "כיצד?"

"בוא נתבונן באותו מזמור (קמ"ז, אחד מהמזמורים שאומרים בפסוקי דזמרא). בפסוק ג' נאמר: 'הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם'. הפסוק מוזר. כאשר מרפאים לב שבור, הרי לכאורה אין עוד עצב. מה מוסיף דוד המלך בכך שהוא אומר שה' 'מחבש לעצבותם'?"

"אולי הוא מתכוון לסבל שבעבר."
 "בדיוק כך! בן אדם יכול לרפא פצעים ולפתור מצוקות רגשיות. מזמן הריפוי ואילך, המטופל כבר לא יחוש כל כאבים. אך כאשר ייזכר בעבר, הוא עלול עדיין לסבול. דרכי ה' אינן כך – הוא גם מרפא את הסבל שבעבר."
 "כיצד הוא עושה זאת?"

"הוא הופך את הרע לטוב. כאשר אנו חושבים על מה שקרה לנו, אנו מבינים שהכל מאת ה'. היה זה נסיון שהעניק לנו הזדמנות להתפתח מבחינה רוחנית. 'אלולא שנפלתי, לא קמתני' (ילקוט שמעוני, תהילים ה', רמז תרכ"ח). כאשר אני מזכר בשנים אלה, אני זוכר כמה רעב הייתי, וכמה קר היה לי. היה קשה, אך אנו גדלנו מהקשיים והתחזקנו. פנינו אל ה' והוא פרנס אותנו. ראינו את ידו האוהבת המצילה אותנו שוב, ושוב, ושוב. התקרבו אליו מאוד."
 "חיזקת אותי מאוד."

"הקשר הקרוב שלי עם ה' נמשך עד היום הזה. אני מביט אליו בזמנים קשים. אני יודע על המשבר הכלכלי. הרבה אנשים סובלים. אני מפנה את מחשבתי ואת לבי אל ה'. אני מתפלל אליו שיציל אותנו. אינני סובל, משום שהתחזקתי מהנסיונות שלי בעבר."
 "יהי רצון שכולנו נלמד מהדוגמא שלך."

הרב נוקש בעדינות על הדלת. הדלת נפתחת, ובעל הבית מקדם את פניו בשמחה.

"שלום, הרב ישר, מה שלומך? אני באמת חייב לציין שאתה דיין מאוד."

"תודה רבה לך, מר נכלולי. שלומי טוב. מה שלומך?"
 "נהדר. אולם שאלה לי אליך – בשל מה אתה מכבדני בביקור מיוחד זה?"

"הגיע הזמן בשנה שבו אתה נותן את תרומתך השנתית לשיבה, מר נכלולי. כל שנה אתה תורם \$500. האם תוכל לעזור לנו גם בשנה זו?"

"הרב, השנה אני רוצה לתרום \$10,000 לשיבה."

הרב ישר מופתע לטובה.

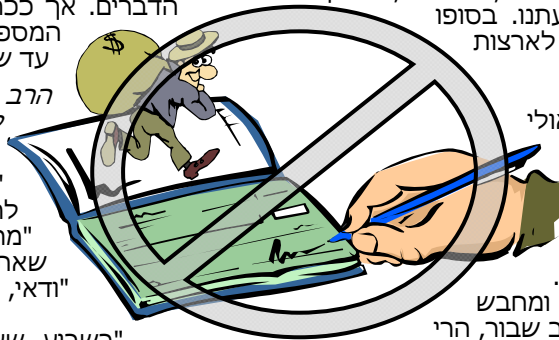
"מר נכלולי, זה ממש נהדר! תזכה למצוות!"

"תודה לך, הרב. בדיוק עכשיו הרווחתי כסף רב בעיסקה גדולה, ואני רוצה לשתף את השיבה ברווחי. פתחתי עסק חדש. יש שאומרים שהעסק אינו לגמרי חוקי. העורך דין שלי היה חייב לכופף מעט את החוק, מנהל החשבונות העביר כסף מפה לשם בלי לרשום זאת, ורואה החשבון היה יצירתי במיוחד ברישום הדברים. אך ככה זה בעסקים, הרב. הכל תקין, כל עוד המספרים מסתדרים לבסוף, נכון? חכה רגע, עד שאוציא את פנקס הצ'קים."

הרב ישר ניצל את הדקות המעטות האלה כדי לחשוב. כיצד יכול הוא להסביר למר נכלולי את טעותו?

"הרב ישר, סליחה שאני מעכב אותך. למי לרשום את הצ'ק?"

"מר נכלולי, יש לך זמן לדבר תורה, לפני שאתה כותב את הצ'ק?"
 "ודאי, כבוד הרב."

"בשבוע שעבר קראנו את פרשת משפטים, שבה מפורטים הרבה דיני ממונות: למנוע מהרכוש שלך להזיק לאחרים, לא לגזול, להתייחס בהגינות לעבדים, לשמור כראות על רכושם של אחרים, לא לדרוש מחירים מופרזים, להלוות כסף – בלי ריבית – ליהודים נזקקים, ולנהל משפטים בבתי דין בצדק. פרשת השבוע היה היא פרשת תרומה, ועוסקת בתרומות לבניית המשכן. סדר הדברים בתורה איננו מקרי. יש סיבה לסדר הפרשיות. הבית הלוי מסביר מדוע פרשת תרומה באה אחרי פרשת משפטים: לפני שאדם נותן צדקה מכספו, עליו לבדוק ולודא שלא נכשל בגזל בשעה שזכה בכסף זה. מדוע? כי צדקה הניתנת מכסף גזול היא מצווה הבאה בעבירה. היא כמו לולב גזול. המשנה (סוכה ג', א') אומרת שלולב שנגזל מאחרים הוא פסול, ואי אפשר להשתמש בו כדי לקיים את המצווה. ובאותה מידה, צדקה שניתנת מכסף גזול איננה מזכה אותך במצווה. לכן, קודם בדוק את עסקיך, ורק לאחר מכן תן צדקה, כפי שאומר הפסוק 'שמרו משפט ועשו צדקה' (ישעיהו נ"ו, א')."

"הרב ישר, אני באמת מצטער. לא ידעתי עד עכשיו שיש קשר בין עסקים לבין צדקה."

"אני מבין, מר נכלולי. אך הרצון שלך לקיים את המצווה יעזור לך. יהי רצון שתהיה לך סייעתא דשמיא להרוויח כסף רב גם בלי צורך בכיפוף חוקים. ואז אכן נקבל בשמחה את תרומתך."
 "אמן."

ילדים יקרים...

גניבה וגזל הן עבירות. ולכן, אי אפשר להשתמש בכסף גנוב או גזול למצווה. הדבר דומה לנסיון להתרחץ בעפר במקום בסבון. לא משנה בכמה עפר משפשפים את הידיים - הן לא תתנקינה מזה. העפר רק ילכלך אותן עוד יותר. באותה מידה, אי אפשר "לטהר" כסף גזול ע"י שימוש בו לצדקה. אי אפשר לזכות בשום מצווה בצורה זו. הדרך היחידה לתקן את הפגם הוא להחזיר את הכסף הגזול לבעליו החוקיים. ולאחר מכן אפשר לקחת כסף שהרווחח ביושר ולתיתו לצדקה. זכרו תמיד: היושר קודם לצדקה.

ילדים יקרים...

בכל בוקר אנו אומרים את מזמור קמ"ז במסגרת 'פסוקי דזמרא'. המזמור מתאר את כוחו הבלתי-מוגבל של ה' ואת החסדים הרבים שהוא עושה. הוא מטפל בכל צרכינו בד אהבת. מה הוא רוצה מאיתנו? שירא מפנינו וניחל (נקווה) לחסדו. הוא יושע אותנו, ירפא את שבורי הלב, יבנה את ירושלים, יקבץ את נדחי ישראל ויושיב אותנו בבטחה בארץ. איזו הזדמנות לחזק את אמונתנו! כי טוב זמרה אלוקינו, כי נעים נאוה תהילה' (טוב לומר לה', כי תהילתו נעימה). הללויה!